

Fakaha atu mei he State
of Hawai'i Office of
Homeland Security

law.hawaii.gov/ohs

HAWAII TAKETI'I 'A E FOUNGA KE TA'OFI HOUTAMAKI

2022

KO E PEESI
NA'E TAUMU'A KE
'IKAI HA TOHI

FAKAHOKOHOKO 'O E TOHI

Fakamatala Nounou Fakapule	4
Fakafe'iloaki	5
Visone	7
Misiona	7
Ngaahi Pou	8
1: Fetu'utaki mo Fengaue'aki	8
2: Sivi Tokoni To'onga/Fakamana	9
3: Ma'u'anga Tokoni mo e Founga Pule	10
3.1: Vahevahe Fakamatala ki he Siteiti Katoa	11
3.2 Palaiveti, Totonu Sivile, mo e Tau'atina Sivile	13
3.3 Faka'esia Ngaue Falealea	13
Fakalahi	16
Fakalahi A: Lau	16
Fakalahi B: 'Uhinga	17
Fetu'utaki Mai	19

FAKAMATALA NOUNOU FAKAPULE

'Oku kau 'a e taketi houtamaki 'i he to'onga fakatu'utamaki ki he mo'ui 'a e tangata pea ko ha faihia ia 'i he lao 'o United States pe ko ha toe siteiti pe pea 'oku kau ai fokotu'utu'u palani pea tomu'a fakakau ki ai ha taketi pea kau ha taha pe ni'ihiki makatu'unga 'i ha fakakaukau pe ko honau fasi'a anga pe kau ki ha kulupu; pea hange 'oku nau taumu'a ke fakamana'i, fakamalohi'i, pe ko ha malava ke uesia ai 'a e kakai 'o makehe mei he taketi ki he to'onga ne fakahoko; pe ko ha fakatupu ke 'iloa 'a e tokotaha faihia pe ko 'ene to'onga houtamaki fakafo'ituitui, faihia he hala pe fakakengi, pe ko ha lotolahi ke faihia ke ma'u ha pa'anga.

'E malava he houtamaki ke tupu mei ai ha fakakaukau moveuveu ki he ngaahi komiuniti pea uesia ai 'a e mo'ui, malu, mo e mo'ui lelei 'a e fanau, famili, mo kinautolu 'oku lavea ngofua, sevesi fakasosolo, ako, mo'ui 'a e kakai, mo e totonu sivile 'a e kau ngaue pule'anga.

Ko hono ta'ofi 'a e taketi houtamaki 'oku fiema'u ai 'a e kau taki 'oku 'i tu'a mei ke kau polisi. Ko e natula fihitu'u 'a e fakamanamana pea 'oku fiema'u ai ha founa mataotao kehekehe ke 'ilo'i pea fakalelei'i 'a e tupu'anga 'o e houtamaki pea ke fakasi'isi'i hono fakamafola holo. Ko e kau taki ki he mo'ui lelei 'a e kakai mo e "Komiuniti Fakakatoa" ki hono 'oatu ha faka'esia ngaue ke fakalelei'i 'aki 'a e palopalema ko 'eni.

'Oku 'ikai fe'unga 'a e ngaahi feinga matoatao kehekehe ia, ka neongo ia. Ko e founa ko ia kuo pau ke nau malava 'o fetu'utaki 'i he ngaahi founa kehekehe pea fengaue'aki 'i he vaha'a 'o e kau taki mo e ngaahi potungaue 'a e pule'anga, pea tanumaki 'aki ha ngaahi ma'u'anga tokoni mo ha pule lelei.

Ko e Office of Homeland Security (OHS) 'oku nau ngaue'aki 'a e lao ke fakapapau'i 'a e malu mo e lelei fakakatoa 'akinautolu 'oku nofo he siteiti. Ko e taha ia ha me'a mahu'inga ki hono malu'i 'a e kau nofo 'i Hawaii mo e kau 'a'ahi mei he taketi houtamaki. 'Oku makehe 'a e malava he OHS 'o fakatahataha'i mai ha ngaahi ma'u'anga tokoni ke ma'u ha kau taki pea ke sio ki he visone ki he siteiti katoa pea ke nau ma'u 'a e visone ke Taketi mo Ta'ofi Houtamaki (TVP).

FAKAFE'ILOAKI

Ko e taketi houtamaki na'e taumu'a ke fakahoko, pea kau ai, mateuteu ki ha houtamaki, 'o makehe mei he loto puna, loto mamahi, pe ko ha to'onga tali ki ha houtamaki. 'Oku si'isi'i, 'o ka hoko, fakatupakee, pe faka'ohovale. Ko e mo'oni, ko hono faka'uhinga, ko e taketi houtamaki na'e tomu'a fakakaukau'i mo palani, neongo na'e fakahoko ha taimi nounou. Ko e taketi houtamaki ko e tupu mei ha femahino'aki, pea lahi e taimi hono fakafaikehekehe'i, mo e founga hono fakakaukau mo e to'onga. 'Oku tupu ia mei he tokotaha feohi malie he vaha'a 'o e tokotaha 'ilo'i mo fai ki ai 'a e tokanga, mo e taumu'a 'o e taketi, mo e tu'unga 'oku nau 'i ai mo 'enau mo'ui, mo e founga ngaue kuo teuteu'i ki he 'enau taumu'a houtamaki¹. Ko e taketi houtamaki ko ha faihia lahi fakafo'ituitui, fakahoko lahi fakataautaha, founga kehekehe, pea fakalotolahi'i mei ha ngaahi me'akehekehe, pea lahi 'a e taimi 'oku 'ikai 'ilo'i pe ko ha fakasi'isi'i, pea 'oku fa'akau ai 'a e taumu'a ke fakamana'i pe fakamalohi'i pe fakatupu ha 'iloa ki he kakai 'o kau ki he launga mamahi 'a e faihia².

Kuo vakai'i he U.S Intelligence Community (U.S Komiuniti Fakatotolo) ki he "houtamaki vivili he fonua" pea 'oku fakaloto'i 'akinautolu mei ha ngaahi fakakaukau pea na'e tafunaki 'aki 'a e ngaahi me'a ne toki hoko fakapolitikale mo e fakaesosaeti 'i he United States pea 'oku 'ata ai ha tu'atamaki" he 2021. Ko e 'ohofi 'a e kautau fufuu kuo feliliu'aki he ngaahi ta'u mai ki muini. Na'e fa'a fakahoko he ngaahi kautaha kautau fufuu 'a e lahi 'o e ngaahi 'ohofi, ka ki muini mai, 'i U.S., pea kuo hoko 'a e 'ohofi fakataautaha pe ko ha ki'i kulupu si'isi'i ke hange 'oku nau ngalingali te nau fakahoko 'a e ngaahi 'ohofi fakatu'utamaki ko'eni.

Kuo lahi he taimi ni 'a e tau fufuu fakataautaha 'oku nau fai 'a e 'ohofi 'o lahi ange ia he ngaahi kautaha tau fufuu 'i U.S., 'oku 'ikai fakafalala 'a e taketi houtamaki ia ki ha tuleiningi 'o ha kulupu toko lahi, palani, pe fakahoko ha 'ohofi fakataha. Ka ko e, 'ohofi fakataautaha 'oku ne tuleini, akoako pea fakahoko 'enau 'ohofi 'o makatu'unga he ngaahi fokotu'utu'u, taukei, mo e founga (tactics, techniques, and procedures (TTP)) 'a e kau 'ohofi ki mu'a. 'Oku nau fakatotolo 'a e kau 'ohofi kimu'a pea muimui ki ai, mei ha tohi taumu'a ki ha fakatataa mo ha faka'ilonga ke fakaongoongo'aki 'enau ngaue ki ha houtamaki lahi. Hange, ko e 'ohofi fakataautaha 'oku 'ikai fiema'u ha ngaahi me'a tau lahi he ko e 'ohofi fakataautaha 'oku nau fili 'e kinautolu ia ha "taketi faingofua" – feitu'u 'o hange ko ha senita fakatau koloa, 'apiako, pe ko ha falelotu 'oku si'isi'i hono malu'i.

'I he lau ko ia ki he pole 'a e taketi houtamaki he fonua ni, 'oku 'ikai hao 'a Hawai'i ia mei he tu'atamaki ko ia. Hange ko ha palani, fakahoko, pe ko ha fakatetu'a 'o ha fakamana'i ki he taketi houtamaki 'i Hawai'i 'oku kau ai:

'I he lau ko ia ki he pole 'a e taketi houtamaki he fonua ni. 'oku 'ikai ko ha me'a makehe ia ki Hawai'i. Hange ko ha palani, fakahoko, pe ko ha fakatetu'a 'o ha fakamana'i ki he taketi houtamaki 'i Hawai'i 'oku kau ai:

- **1999** Fana Xerox (*houtamaki he ngaue'anga*)
- **2019** Fana he taulanga vaka Pearl Harbor (*houtamaki he ngaue'anga, taketi kautau*)
- **2019 ki he 2022** Fakamanamana 'o ha houtamaki he 'apiako (*taketi faingofua*)
- **2021** Fana/tutu he Diamond Head (*houtamaki lotofonua mo e angatu'u ki he pule'anga*)
- **2022** Lahi fakamana'i kau fakamaau 'i Hawai'i (*houtamaki kau angatu'u ki he pule'anga*)

'Oku hoko 'a Hawai'i ko e "tuifio'anga 'a e matakali" he Pasifiki. Pea kuo lahi hono 'ilo'i: 'aki pe 'ene tu'umavahe mo e feitu'u he 'Oseni Pasifiki (mavahe ia mei he toenga 'o e ngaahi siteiti 'e 48):

ko ha 'otu motu 'oku nofo ai 'a e ngaahi komiuniti kehekehe mo honau ngaahi motu; pea kuo 'ilo'i ko ha siteiti 'oku lahi-kakai-matakali. 'Oku hoko leva 'a Hawai'i 'o makehe ki hono laulea ha palopalema 'oku feinga kotoa leva 'a e ngaahi siteiti ke solova 'a e; ta'ofi 'a e taketi houtamaki.

'Oku mahu'inga 'a e pole 'oku tau fehangahangai mo ia. Ko e feitu'u 'oku tu'u ai 'oku ne 'omai ha faingamalie ki he kau memipa ke nau fa'u ha faikehekehe mei he me'a 'oku hoko he konitineniti United States (CONUS), pea mo e me'a 'oku hoko (pe ta'ehoko) 'i hotau ngaahi motu. Ko 'etau mama'o mei he ngaahi fakatamaki na'e hoko he CONCUS, 'oku ne fakatupu ha fakakaukau hala 'ko e me'a na'e hoko 'i hee, he'ikai hoko ia 'i heni.' Ka neongo ia, 'oku hoko 'a e ngaahi me'a ko ia ko ha fakamanatu ki hotau komiuniti 'oku 'ikai ke tau hao mei he ngaahi fakamamahi 'oku hoko; 'e lava ke hoko pe ia ha taimi mo ha feitu'u.

'Oku lavea ngofua 'a Hawai'i ki he taketi houtamaki ko e tupu mei he lahi 'a e ngaahi taketi faingofua 'oku fekaunga'aki mo e sekitoa lahi 'o e tua, 'oku tu'u tonu ia he 'Esia-Pasifiki mo e fa'unga kautau U.S., pea ko e mo'oni 'oku faingofua ki he kau faihia ke ma'u ha taketi fakamamahi makatu'unga ki ha kakai pe ko ha memipasipi ha kulupu 'oku malava ke nau ma'u ngofua ha taketi 'oku nau kumi 'i he tokolahi 'a e matakali 'i Hawai'i mo e anga fakafonua.

Talu mei he 2017, na'e fa'u ai 'a e Threat Team Oahu (TTO) (pea kuo liliu ia ki he Threat Team Hawai'i (TTH) 'i he 2021), ne ngaue malohi 'a Hawai'i ke nau feongoongoi pea fokotu'u 'a e Sivi Tokoni To'onga/Fakamana mo e Pule (BI/TAM) fokotu'utu'u mo poupoua 'etau kau nofo matakali kehekehe he 'otu motu mo e ngaahi komiuniti 'oku nau tokanga'i. Ko e ngaahi feinga fakaivia ko 'eni 'oku ne fakatoka 'a e fakava'e ki he founa 'a Hawai'i ko e "Katoa 'o e Komuniti".

'I he taimi 'oku 'ilo'i ai mo tali lelei he ngaahi kautaha 'a e komiuniti ha ngaahi to'onga ('oku kau ai ha 'ulungaanga fakamanamana pe ko ha to'onga 'oku takiekina ki ha taketi houtamaki), ko ha faingamalie ia ke ta'ofi ha taketi houtamaki lahi³. Ke tuputupu'a 'a e malavalava he komiuniti mo e tokanga ke 'ilo'i, vakai'i, tokoni, mo tauhi 'a e ngaahi to'onga 'oku fakatupu ai ha hoha'a, ko ha sitepu mahu'inga ia ke fakapapau'i 'a e mo'ui lelei mo e malu 'a e ngaahi komiuniti pea mo e fakava'e 'oku fakahoko ai 'a e founa "Katoa 'o e Komuniti".

VISONE

‘Oku ‘ilo‘i he Siteiti ‘o Hawai‘i ‘a e fiema‘u vivili ke ma‘u ha toe ngaahi ma‘u‘anga tokoni ki he tuiaki mai ‘a e ngaahi fakamanamana ‘o e taketi houtamaki, tautautefito ki ha fakalalahi ‘o ha taketi houtamaki, ki he molumalu ‘a e kakai ‘i Hawai‘i. Tautautefito, ki he sio ‘a e pule‘anga ‘o e siteiti ki he fiema‘u ‘a e siteiti katoa, founa katoa-‘ae-komiuniti ‘oku ne fakafepaki‘i ‘a e ngaahi founa katoa ‘a e taketi houtamaki, ‘i he kotoa ‘o e ngaahi fotu‘anga he komipiuta. Ko e Hawai‘i Office of Homeland Security ‘oku ne taki ‘a e feinga ke fa‘ufa‘u mo fakahoko ha ngaahi founa anga fai ‘oku fihitu‘u, makatu‘unga he komiuniti ki he Palani Ta‘ofi Taketi Houtamaki, ‘oku fakava‘e he fakaonopooni, fokotu‘utu‘u founa ngaue mo e founa ngaue lelei taha.

Ko e ‘uluaki taumu‘a ke maa‘usia ‘a e visone ‘a e siteiti ‘i hono fokotu‘u ‘a e **Palani TVP** fihitu‘u ‘a e siteiti katoa (pea toe pou‘aki ha toe Palani Talitali) (**Taumu‘a 1**):

- tanumaki ia he fiema‘u fakalokolo, tu‘atamaki, pole, mo e tu‘unga fakafonua;
- fa‘u‘aki ha mahino me‘iate kinautolu ko e kau taki;
- fakakau mai ha ngaahi founa kehekehe (tefito, ‘uluaki, ua, mo e tolu) ke ta‘ofi ‘a e taketi houtamaki;
- fevahevahe‘aki ngaue fakataha mo e ngaahi potungau mo e ngaahi kautaha; pea
- ma‘u mo ha ngaahi naunau ki he feako‘aki, hokohoko e fakalalaka, pea vakai‘i ‘a e ngaahi ola ‘o e ngaue.

MISIONA

Ke fakamalohia hono malu‘i ‘a e kakai katoa ‘i Hawai‘i ‘aki hano fakasi‘isi‘i pe ta‘ofi ‘a e ngaahi founa kehekehe ‘o e taketi houtamaki, ‘o kau ai hono taketi‘i houtamaki ha kakai tokolahi, mei he tafa‘aki katoa ‘o e tu‘unga fakasosiale.

NGAAHI POU

1

Fetu'utaki mo Fengaue'aki

'Oku hanga he fetu'utaki mo fengaue'aki 'o 'omai ha ngaahi tefito'i faingamalie ke kau pea 'oatu ha fakamatala ki he komiuniti 'o kau ki ha anga 'oku fotu mai mei he taketi houtamaki, founga ke 'ilo'i ia, holoki 'ene hoko, pea tuku 'a e tokanga mo e ngaahi ma'u'anga tokoni ke langaki ke malavalava hono alea'i ha me'a kuo te'eki ke hoko. 'Oku 'i ai ha ngaahi taumu'a (pou'aki ha ngaahi mo'oni) 'i loto he pou ko'eni 'oku falute ai 'a e ngaahi palani ko'eni:

- Holoki mo fakasi'isi'i 'a e ngaahi tu'atamaki he komiuniti mo e fakataautaha **(Taumu'a 5)**
 - Poupou'i 'a e fa'ufa'u/liliu 'o e feinga tu'unga-fakamo'oni 'oku alea'i he levolo e komiuniti ki he ngaahi tu'atamaki
 - Poupou'i 'a e fa'ufa'u/liliu 'o e feinga tu'unga-fakamo'oni 'oku alea'i he levolo fakataautaha ki he ngaahi tu'atamaki
- Ako'i e komiuniti 'o kau ki he taketi houtamaki mo e ngaahi founga lelei ke ta'ofi 'a e taketi houtamaki **(Taumu'a 6)**
 - Ako'i 'a e kakai 'o kau ki he fakakaukau fakatamaki 'o e houtamaki, fakamana'i mei he taketi houtamaki, mo e founga ke tokoni, mo e ngaahi kaveinga fenapasi 'a e TVP
 - Fakalahi e vivili 'a e kakai, mo e 'ilo ki ha founga, ke kumi ha tokoni ki ha taha te ne lava ke fakahoko ha tu'atamaki
- Fakapapau'i BI/TAT 'oku nau ngaue lelei ki he katoa 'a e siteiti **(Taumu'a 7)**
 - Fakapapau'i 'oku 'ilo he kakai 'o kau ki he BI/TAT mo e founga ke 'ilo'i ai ha taha 'e lava ke fakahoko ha tu'amaki
- Taukave'i 'a e tuiaki e komiuniti he 'osi ha taketi houtamaki ne hoko pea ta'ofi 'a e siakale 'o e houtamaki **(Taumu'a 8)**
 - Fa'u ke mahino mo lelei e palani ngaue ki hono fakahoko mo e ngaahi hoa ngaue mo e kau taki kehe ke nau kau mo pusiaki'i 'a e tuiaki e komiuniti pea ta'ofi 'a e siakale 'o e houtamaki mei he 'osi ha taketi houtamaki
 - Fakapapau'i 'a e ngaue 'oku nau toka'i e anga fakafonua mo faingamalie ki he fakataautaha, ngaahi famili, mo e komiuniti
 - Tufaki e fakamatala ki he kakai 'o kau ki he ngaahi faingamalie tokoni
- Tataki ha fakalelei'i kiate kinautolu na'a nau kau 'i ha taketi houtamaki pea/mo ha ni'ihina'e lava ke fakahoko ha tu'atamaki ki ha taketi houtamaki lolotonga 'e nau nofo he ngaahi fale pilisone **(Taumu'a 9)**
 - Poupou'i 'a e polokalama fakamavahe'i 'i-pilisone
 - Poupou'i 'a e founga tokoni 'ataakai he 'osi ha tauhi/toe-foki
 - Poupou'i hono fakahoko 'a e polokalama fakamavahe'i kiate kinautolu na'e kau 'i ha taketi houtamaki, kau pe ta'ekau ai 'a e fakamaau'anga
 - Teuteu'i 'a e ngaahi komiuniti ke ma'u 'akinautolu na'e kau 'i ha taketi houtamaki he tami 'e tukuange atu ai
- Tauhi ha 'ataakai 'oku tuputupu'a **(Taumu'a 10)**
 - Tauhi 'a e 'ilo mo e poupou mei he kakai

2

Timi Pule Tokoni To'onga/Fakamana

Timi Pule Tokoni To'onga/Fakamana (BI/TAM) (BI/TAT), ko e ongo me'ani he ngaahi potungaue mo e levolo 'o e vahenga, ko ha timi ngaue 'oku nau fakahoko ha ngaahi founa mataotao kehekehe ke ta'ofi 'a e taketi houtamaki pea 'ilo'i 'a e ngaahi fiema'u ki honau komiuniti.

'Oku lahi 'a e me'a mahu'inga he feinga ke fa'u, tuleini, mo fakahoko 'a e BI/TAT, tautautefito ki he ako 'a e siteiti (K-12 mo e ako kolisi), ngaahi kautaha katoa siteiti 'oku ngaue lelei, potu kehekehe, ngaue fakataha netiueka ki hano fakahoko ha hoa ngaue pea 'oku fakahanga ke 'ave ki ai 'a e palani. **(Taumu'a 2, 4, 7)**

Ngaahi kaveinga 'oku ne poupou ki he taumu'a ko'eni:

- Fakapapau'i 'oku ngaue lelei 'a e BI/TAT katoa he siteiti
 - Fokotu'u ha sisitema tauhi 'o e keisi 'oku fakalukufua, faingofua-faka'aonga'i, malu, pea malava ke lele ai ha lipooti lilo ke tataki e ngaue 'a e BI/TAT
 - Fokotu'u ha sisitema feongoongoi 'oku malu, lelei, mo falute
- Fakapapau'i 'oku kau 'akinautolu tonu mei he fetulolo, siteiti, mo e potungaue fakalokolo 'a e pule'anga mo e ngaahi kautaha palaiveti ko ha hoa ngaue 'i hono fokotu'u 'a e palani
- Tohi 'a e ngaahi fatongia 'e fakahoko 'i loto he ngaahi hoa ngaue
- Fakapapau'i 'oku malohi 'a e palani fengae'aki 'a e netiueka 'i loto pea mo e fetu'utaki
- 'Oatu ha fakahinohino mo ha poupou 'oku fiema'u ki he ngaahi vahenga, 'apiako, pisinisi, mo e ngaahi kautaha fie tokoni ke fa'u mo fakalele 'a e BI/TAT
- Fakapapau'i 'oku ma'u kotoa he ngaahi vahenga 'o e siteiti 'a e BI/TAT
- Fakapapau'i 'oku fe'unga 'a e ngaahi ma'u'anga tokoni ki he 'osi ha ngaue 'oku ne poupou ki he BI/TATS
- 'Oku tauhi lelei 'a e BI/TAT ke fakahoko 'enau ngaue pea fengae'aki lelei
- Siofi 'a e BI/TAT pea vakai'i e lelei hono fakalele

3

Ma'u'anga Tokoni mo e Founga Pule

Ko e Polokalama TVP Hawai'i 'oku 'i he 'ofisi 'o e Hawai'i Office of Homeland Security (OHS). 'I hono fokotu'u 'a e netiueka vahevahe fakamatala mo e ngaahi me'a fepoupou'aki, 'oku 'oatu he OHS ha tauhi ki he fa'u'anga ko ia pea malavalava he kau pule 'o e Polokalama TVP Hawai'i mo fakapapau'i hono ngaue'aki he ngaahi hoa ngaue 'oku nau ma'u 'a e 'u fakamatala, ma'u'anga tokoni, mo ha fakahinohino ke fakahoko 'aki 'a e ngaue fakahaofi. 'Oku taki he OHS 'a e Polokalama TVP Hawai'i Siteiti Timi, 'a ia ko ha kau taukei kehekehe 'oku nau pule he timi pea 'ilo'i ai ha ngaahi founga makehe mo tu'ukimu'a ki he ngaue 'o e ta'ofi 'a e taketi houtamaki pea mo fokotu'u ia he siteiti katoa. Ko e Polokalama TVP Hawai'i Siteiti Timi 'oku lahi ai 'a e kau mataotao pea ma'u ai ha tu'unga ke tuleiningi mo fai ha fakataha ke ne fehokotaki mo ako'i 'a e kautaha hoa ngaue ki he founga ta'ofi pea pehe ki he kau memipa he komiuniti.

'Oku 'oatu he Polokalama TVP Hawai'i ha ngaahi ma'u'anga tokoni kehekehe, 'o kau ai:

- tuleiningi mo ha ngaahi fakataha
- fokotu'u ha polokalama mo ha founga hono vakai'i
- tu'unga tatau ngaahi foomu mo e sipinga
- fetu'utaki mo ha feitu'u netiueka ke tanaki ki ai 'a e ngaue 'o e ta'ofi houtamaki
- tokoni faka'analaiso, mo e
- poupou mo faifale'i ki ha ngaahi keisi 'oku fihitu'u.

Fakahoko ki he kau hoa ngaue mo e kau taki ke nau sio ki he palani TVP 'o kau ai:

- Malu'i Kakai
 - Potungaue Malu'i 'o e Lao
 - › Office of Homeland Security
 - » Hawai'i State Fusion Center
 - Potungaue 'Ateni Seniale
 - Potungaue Pilisone mo e Fakalelei'i
 - Fakamaau'anga Siteiti Hawai'i
 - Potungaue Vahenga Polisi
- Potungaue Mo'ui mo e Sevesi Kakai
 - Potungaue Mo'ui
 - Potungaue 'o e Sevesi Kakai
 - 'Ofisi 'o e Sevesi Kautau Malolo
 - Komisoni 'o Hawai'i Totonu Sivile

- Ako
 - Potungaue Ako
 - Komisoni Ako Saata Siteiti 'o Hawai'i
 - Sisitema Univesiti 'o Hawai'i
- Ngaue Tauhi Fakatamaki
 - Va'a Tauhi Fakatamaki Hawai'i
 - Tauhi Fakatamaki/Malu'i Sivile 'a e Vahenga
- Ikai-Potungaue Pule'anga
 - Palaiveti K-12 mo e ngaahi ako kolisi
 - Falemahaki palaiveti mo e ngaahi kiliniki tauhi mo'ui
 - Kau tokangaekina faka'atamai
 - Tokoni tonu ki he kakai (hange ko e, nofo'anga, ma'u me'akai, sevesi tokoni kau mamahi mei ha hia, tokoni ki he kau muli mo e kumi hufanga, polokalama fakalelei'i kau faito'o kona tapu, sevesi ki he ta'ofi tanoakita mo e ha toe ngaue fakatamaki)
 - Taukapo mo e faingamalie ki he ngaahi kautaha (hange ko e, sevesi fakalao, tisapiliti mo e sevesi fakalelei'i ako fakangaue, faingamalie ki he liliulea)
 - Ngaahi kulupu he komiuniti (hange ko e, kulupu kaunga'api, komiuniti fakalotu, kulupu to'utupu, ngaahi kalapu kehe mo ha ngaahi kautaha)

Neongo kuo lau ta'u hono fakalele he HSFC mo e sivi fakamana'i 'a e siteiti ha ngaahi feinga ki he Fakamana'i Timi Hawai'i, ko hono fokotu'u 'a e Palani TVP 'oku ne toe tanaki mai ha ngaahi ma'u'anga tokoni mo ha tukutaha e founa pule mo ha faka'esia ki he feinga ko ia 'o e fekaunga'aki mo e TVP. Ko ha kii ma'u'anga 'a e ma'u'anga tokoni mo e founa pule ke malava ai 'a e palani 'o ola lelei, pea ma'u ai ha ngaahi me'a ki he faka'esia 'oku 'ikai 'asi pea 'oku ne ha'i 'a e ongo pou 'i he palani. Ngaahi taumu'a tatau pe kau ai 'a e ngaahi kaveinga (**Taumu'a 4, 7, 10**):

- Fa'u ke malavalava lelei 'a e kau taki mo e ngaahi potungaue
 - Ma'u ha pa'anga ke tokoni hono fakalele 'a e polokalama TVP mo hono vakai'i
 - Tataki ke fakahoko 'a e polokama TVP mo e feinga sivi vakai'i
- Fokotu'u ha sisitema faaitaha mo ma'u ha ngaahi tekinolosia ke taki hono vakai'i mo sivi
- Fakapapu'i 'oku ngaue lelei 'a e BI/TAT katoa he siteiti
 - Ko e BI/TATS 'oku vakai'i mo sivi'i ki he lelei 'a e ngaue
- Tauhi ke falute 'a e 'ataakai
 - Hokohoko tauhi pa'anga

3.1

Vahevahe Fakamatala ki he Siteiti Katoa

Ko e Hawai'i State Fusion Center (HSFC) ko e tanaki'anga ia 'a Hawai'i ki he fakamatala mo e 'ilo, pea pehe ki ha 'analaiso 'o e teita. Pea 'oku fenapasi ki hono ta'ofi 'a e taketi houtamaki, 'oku feinga 'a e HSFC ke poupu'i hono faka'aonga'i 'a e founa ma'u-ha-fakamo'oni ke maa'usia ai 'a e ngaahi taumu'a mo e kaveinga kuo hiki he palani.

‘Oku kau heni ‘a e ngaue lelei taha ki hono tanaki mo ‘analaiso ‘a e teita:

- Faka’aonga’i ‘a e lelei kehekehe mo lahi ki he ma’u’anga teita, ‘o kau ai
 - **Teita mei he kau polisi** ke ‘ilo ‘a e **FEITU’U** ‘oku hoko ai e houtamaki, **KO E HA** ‘a e fa’ahinga houtamaki ‘oku hoko, mo ‘**I FE** ‘oku fa’ahoko ai e houtamaki.
 - **Teita mo’ui kakai** ‘ilo pe **KO HAI** ne fakamamahi’i, ‘**I FE** ‘oku fa’ahoko ai fakamamahi’i, mo e **HA** ‘a e fa’ahinga fakamamahi ‘oku fa’ahoko.
 - **Teita ngahi kautaha komiuniti** ke ‘ilo pe **KO HAI** ‘oku ne ma’u ‘a e sevesi kiate kinautolu ‘oku kau he houtamaki, ‘**I FE** he ‘akinautolu he komiuniti ‘oku ‘ikai ke nau ongo’i malu, **KO E HA NAI** ‘oku hoko ai ‘a e houtamaki ‘i he ngaahi feitu’u pehe, **KO E HA** ha ‘a e ngaahi lelei mo e fiema’u ‘a e komiuniti.
 - **Fakalukufua ‘analaiso** ke ‘ilo ‘o kau ki ha me’a fakahisitolia, lolotonga, mo ha ngaahi polosii kuo fokotu’u, ngaahi palani, mo ha fakauesia ‘a e sisitema he komiuniti mo e houtamaki he komiuniti.
- Faka’aonga’i ‘a e malava faka’analaiso e HSFC ke fakahoko’aki ‘a e feinga tuleiningi mo e tufaki ma’u’anga tokoni.
- Vakai’i ha ngaahi toonounou he ma’u’anga teita ke fakasi’isi’i ha fakahehema; talanoa mo e kau fakatotolo hoa ngaue tokoni fakatekinikale ‘o kapau ‘e fiema’u.
- ‘Ilo ki he ngaahi polosii ‘a e komiuniti, palani lahi ‘a e komiuniti, mo e ‘u lelei fakalokolo mo fakatokanga’i ha malohinga ‘oku lava ke langa ai ‘a e feinga TVP, ‘o makehe mei ha toe ‘ilo ki ha ngaahi fiema’u/toonounou.
- Vakai’i ‘a e faingamalie fakalokolo ki he sisitema-taki mo e kau taki fakaekomiuniti ‘a e TVP.

Ako Pofesinale, Tuleiningi, mo ha Faifale’i

Ko ha poupou ki he ako pofesinale, tuleiningi, mo ha faifale’i ‘oku fiema’u ia ke palani mo ‘uhinga malie ke fakapapau’i ‘a e tukunga lelei ‘o e polokalama mo e faingamalie ke lavame’a. ‘Oku fa’ahoko ‘o fiema’u ai ‘a e tokoni pa’anga mo e fakatekinikale ki ha me’a ‘oku fa’ufa’u mo e fiema’u ke malavalava hono fokotu’u ‘a e palani TVP. Neongo pe ‘oku tataki pe ma’u ha totonu, ko e faingamalie ‘o e ongo me’ani ‘oku ne hokohoko atu ‘a e ngaue ke fakaloto’i hono langa lelei ‘a e Polokalama TVP. Ko hono tataki lelei ‘a e tokoni ko ‘eni ‘oku lava ke ma’u ai ha takiekina ‘a e Polokalama TVP ki he polokalama ‘a e Fetulolo ‘o hange ko e Department of Homeland Security ki he ngaahi Polokalama Senita Ta’ofi mo e Hoa Ngaue (Center Prevention Programs and Partnership (CP3)) Taketi Houtamaki mo e Ta’ofi Kautau Fufuu polokalama tokoni pa’anga pea ‘oku ma’u ai ‘a e founa ngaue lelei, pea mo ha tokoni fakatekinikale.

Ko e fua tautau ‘o e ngaahi taumu’a mo e tokoni kaveinga heni ‘oku kau ai:

- Langaki ha faingamalie ki he kau taki tonu mo e ngaahi potungaue (Taumu’a **4**)
 - Fakanau ‘a e kau hoa ngaue mo ha ‘ilo ‘oku fenapasi ki he taketi houtamaki mo e founa lelei taha ‘i hono ta’ofi pea mo fakahoko ha sevesi ki ha ngaahi ‘elia kehekehe.
- Poupou’i ‘a e tutupu’a fakapofesinale, ako, mo fakalalakala (Taumu’a **11**)
 - ‘Oatu ‘a e founa ki he hoa ngaue pea mo ha fakamo’oni fakatotolo fakamuimui taha mo e founa ngaue lelei taha ke ola lelei ‘a e feinga TVP
 - Poupou’i ‘a e tuputupu’a fakapofesinale mo e fakakau ‘a e kau hoa ngaue mo e kau taki.
 - Vakai’i ‘a e palani ‘oku fakahoko
 - Tataki ke hokohoko atu ‘a e ako mo e ngaahi ‘ekitiviti fakalalakala

3.2

Palaiveti, Totonu Sivile, mo e Tau'ataina Sivile

'Oku hoko 'a e HSFC ko ha me'a ngaue lelei mo vave ke fevahevahe'aki ai 'a e ngaahi fakamatala mo e 'ilo, 'aonga lahi 'a e ma'u'anga tokoni, fakataha'i fakalele ngaue, mo malava lelei hono ta'ofi 'a e taketi houtamaki 'aki hano 'analaiso 'a e teita mei he ngaahi tafa'aki kehekehe. Ko e fiema'u lahi ki he malu'i 'o e onopooni 'oku 'ikai ko e vahevahe 'o ha fakamatala lelei ka ko e fiema'u ke palanisi lelei hono vahevahe 'a e ngaahi fakamatala mo e kakai totonu 'i he United States. Ko e ngafa 'o e faitotonu mo fakalao 'oku ne fakaloto'i 'a e kau ngaue, mo e kau ma'u mafai ke nau faka'aonga'i, mo e ngaahi va'a 'oku kau mai ke malu'i 'a e ngaahi totonu fakakonisitutone, 'o kau ai 'a e palaiveti mo ha toe tau'ataina sivile, mo e totonu fakasivile 'i he founga fevahevahe'aki 'o e fakamatala. Ke maa'usia 'eni, ko e ngaahi palaveti 'oku taau, totonu sivile, mo e tau'ataina fakasivile 'oku fiema'u ke tu'uma'u hono malu'i 'a e ngaahi polosii.

Ko e tohi polosii ki he ngaahi palaiveti, totonu sivile, mo e tau'ataina sivile (P/CRCL), ne pulusi ai ha fakamatala ki he tu'unga 'a e HSFC ki hono ngaue'aki 'a e fakamatala 'ilo'i ki ha taha (PII) mo ha me'a lilo kehe, fekumi fakamatala 'oku pepepengesi, ma'u, pe faka'aonga'i ha founga anga maheni 'o e pisinisi. Ko e ngaahi malu'i ki he totonu sivile mo e tau'ataina sivile 'oku ha ia he polosii 'a e HSFC P/CRCL. 'Oku 'uhinga 'a e polosii ki he P/CRCL ke faka'uhinga'i lelei mo e HSFC, ki he ngaahi potungau 'i tu'a 'oku nau ma'u mo vahevahe 'a e ngaahi fakamatala mo e senitaa, mo e ngaahi kautaha kehe, pea mo e kakai pea mahino ai 'e muimui 'a e senitaa ki he ngaahi fiema'u fakalao mo e polosii pea mo e founga kuo malava ai ke tanaki mo vahevahe ha fakamatala na'e hoko 'i ha founga 'oku ne malu'i 'a e ngaahi totonu fakakonisitutone 'o kau ai ha me'a lilo fakataautaha mo e 'u tau'ataina sivile kehe, mo e totonu sivile.

Tanaki ki ai, ko e polokalama TVP 'oku ne malu'i 'ae P/CRCL 'aki hano tuleini 'a e kau taki ki he lao pea pou pou'i e fakalakalaka 'a e polokalama pea 'ata atu 'a e ngaahi me'a mahu'inga 'oku fatu 'i he lao.

3.3

Faka'esia Ngaue Falealea

Ko e 'ofisi 'oku ngaue mo e falealea, ko e Office of Homeland Security's (OHS) kuo fakafatongia 'aki ke faka'uhinga'i Hawai'i Fakalelei Lao (HRS). Na'e fokotu'u ha OHS 'a e Lao 175, pea paasi he Falealea 'a e Siteiti he 2013, pea paaki ia 'i he HRS § 128A4, pea tanaki he 2015 mo e HRS § 128B⁵. Na'e to e tanaki ki ai 'a e HRS § 128B – pea liliu hono fakalea lolotonga ke 'asi ai ha tu'unga pe 'e taha 'oku fakamatala ai e polokalama 'a e siteiti katoa – pea fakaha mai ki he Sesini Falealea 'o e 2022 pea mo e taumu'a 'oku ha atu ia 'i lalo.

HRS § 128A. fokotu'u he OHS mo hono ngaahi fatongia, pea ko e HRS § 128B 'oku ne fokotu'u ke tanaki ha ngaahi mafai mo e ngafa ki he fekaunga'aki mo e malu'i he 'initaneti.

HRS § 128A's taumu'a ke "oatu ki he ngaue katoa 'a e homeland security 'i he siteiti mo e ngaahi vahenga" 'a e ngaahi me'a ko 'eni:

- 'Oatu ha fakangofua ki he homeland security mei he Siteiti ke fa'ufa'u ha ngaahi kautaha ki he homeland security 'i he ngaahi vahenga 'a e siteiti; pea
- Fengaue'aki mo e ngaahi va'a 'o e vahenga, siteiti kehe mo e ngaahi va'a 'o e fetulolo, mo e sekitoa palaiveti, ke 'i ai ha ngaahi polokalama ke ako'i mo tuleini 'a e kakai pea mo ma'u ha kau ngaue palaiveti pea teuteu'i 'a e kakai ki ha fakatamaki 'e malava ke hoko.

HRS § 128A 'oatu Office of Homeland Security mo e kau takimu'a pea mo ha toe mafai ke:

- Falute ha palani mateuteu mo ha ngaahi polokalama ki he homeland security mo e malu'i fonua; 'oatu 'a e 'u palani ko 'eni mo e polokalama ke fakataha'i pea ko'otineiti mo e palani 'a e ngaahi vahenga pea mo e pule'anga fetulolo ki he lahi taha 'e lava;
- Fakahoko ha 'u fakatotolo mo ha savea ki he vaivai 'o e ngaahi faka'esia mahu'inga mo e ma'u'anga tokoni vivili he Siteiti ko 'eni pea mahalo 'e fiema'u, ke kau he palani ha malu'i kiate kinautolu;
- Fa'u pea tauhi ha lisi 'o e ngaahi faka'esia mahu'inga, ko'otineiti 'a e lisi mo e ngaahi vahenga he Siteiti, va'a ngaahi siteiti kehe, va'a 'o e fetulolo (kau ai Potungaue 'o e Malu'i mo e Homeland Security), ko e sekitoa palaiveti, mo ha toe ngaahi va'a mo ha kautaha 'e fiema'u;
- Fa'u pea tauhi ha founga 'e malava 'o fakahoko'aki 'a e polokalama taau ke ngaue mo e kakai 'i he siteiti mo e pule'anga vahenga;
- Anga maheni 'aki hono ko'otineiti ki he kau malu'i mo e ngaahi fonua katoa 'o e 'elia Pasifiki 'o fakatatau pea mo e lao 'a e fetulolo, 'o kau ai pea 'ikai fakangatangata ki hano feinga ke ko'otineiti 'a e palani, 'oka taau; siponisa ha laulea mo ha seminaa; pea fakalele ha ngaahi konifelenisi fakatu'apule'anga ma'u pe; pea
- Kumi mo tauhi 'a e pa'anga, kau ai pea 'ikai fakangatangata ki ha pa'anga 'ofa mei he pule'anga fetulolo, pa'anga mei ha va'a pe potungaue malu'i mo ha va'a kehe 'a e siteiti, mo ha pa'anga ke tokoni ki he kau ngaue he Office of Homeland Security.

HRS § 128B Tanaki ki he kau pule he Office of Homeland Security, fiema'u ke nau hoa ngaue mo ha ngaahi kautaha pea fa'u 'a e fiema'u ki he kongokonga 'o e polokalama malu'i 'initaneti, hange ko e 'fakalelei'i ha vivili 'initaneti 'i loto he Siteiti pea mo e ngaahi fa'unga netiueka mahu'inga 'aki hono faka'aonga'i 'a e ma'u'anga tokoni lolotonga 'i he Siteiti.

Ta'ota'o atu ki he fakava'e 'a e falealea 'i 'olunga ko ha mahu'inga ke fokotu'u 'a e Polokalama Hawaii'i TVP 'oku 'asi he Palani. Ko ha toe founga ia, 'e malava ai e tamu'a 'o e palani ke fea'utaki ai mo hono mahanga ko e malu'i ha 'ataakai lahi mo e palani ke fakahoko pea mo tauhi 'a e 'ataakai ko ia. **(Taumu'a 3, 10)** Ko e kaveinga 'oku ne fakama'u 'a e ngaahi taumu'a ko 'eni ko e 'uluaki, fakapapau'i 'oku 'i ai ha vivili fakapolitikale pea 'oku tali he komiuniti pe ko e ua, fakatou tauhi lelei ia.

'I he taimi na'e fa'u ai 'a e Palani TVP, 'oku lolotonga fokotu'u ai ha ongo lao ke fakahoko he sesini falealea he kaha'u. 'Uluaki ke fokotu'u ha HSFC fakakatoa. Ko e ua ke tatau 'a e visone pea mo e palani 'esia ngaue. Ko e ngaahi fakamatala ko 'eni 'oku 'ata atu ai 'a e tu'unga fakakaukau he taimi ni mo e fakalea 'i he ngaahi fokotu'u, ko e fakaikiiki 'o e lao 'e malava ke liliu 'i he lolotonga 'a e falealea.

Senitaa Fakataha'i Siteiti Hawai'i:

Ko e fokotu'u he taimi ni ke fakafou 'i hono fa'u 'a e palani TVP pea fokotu'u 'i he lao 'a e HSFC he malumalu 'o e Office of Homeland Security 'oku fakamatala'i he HRS § 128A. Ko e tefito'i fokotu'u lao ke fakakaukau'i ha toe fokotu'u pea kau ai 'a e fiema'u mei he HSFC ke:

- Ke 'i ai ma'u pe ha kau ngaue 'o siofi 'a e ngaahi hia mo ha fakatu'utamaki pea faa'utaha ki ai 'a e fevahevahe'aki fakalokolo, fonua, mo e fakamatala tu'apule'anga pea fehoanaki ia mo e levolo 'ilo he komiuniti fakafonua;
- Ngaue fakataha mo e ngaahi levolo katoa 'a e pule'anga ke ma'u, 'analaiso, pea tufaki ha fakamatala fekau'aki mo e fakamana'i pea ko'otineiti mo e hoa ngaue mataotao kehekehe; pea
- Fa'u ha senitaa fehokotaki ke:
 - Fakataha'i e fakamatala tekinolosia, malu'i 'initaneti, mo ta'ofi faihia he 'initaneti, mo e malava ke 'analaiso e 'initaneti, pea ke tupulaki 'a e 'ilo ki ha me'a 'oku hoko pea fekaunga'aki ki ha faka'esia mahu'inga pe ko ha ngaahi ma'u'anga tokoni ke malu'i ha mo'ui;
 - Ko'otineiti fakalokolo, siteiti, mo e ngaahi va'a 'a e fetulolo ke 'omai 'a e naunau faka'ekitiviti pea ke kau ai:
 - › Fakanaunau 'a e tokoni fakatekinikale 'oku uesia ai 'a e ngaahi kautaha pe mo malu'i 'enua ngaahi koloa, fakasi'isi'i ha me'a 'oku vaivai, pea holoki 'a e palopalema he 'initaneti;
 - › 'Ilo ki he ngaahi va'a 'e lava ke hoko ai ha tu'atamaki pea mo vakai'i ha me'a 'oku tatau pe ko ha vaivai;
 - › Vakai'i ha tu'atamaki 'e lava ke hoko ki he Siteiti pe ko ha 'elia, mo ha uesia ki ha holo fakafungavaka, pea fa'u ha palani ngaue ke fakasi'isi'i 'a e ngaahi tu'atamaki ko 'eni;
 - › Tataki hono vahevahe mo e ngaue ko'otineiti 'a e fakamatala ki hono tali ha fakamanamana; pea
 - › 'Oatu ha fakahinohino ki he founa lelei taha ke faka'aonga'i 'aki 'a e ngaahi ma'u'anga tokoni mo e malavalava taimi lelei 'a e fetulolo, ola lelei mo vave hono fakalelei'i; pea
- 'Oatu ha tokoni fakapoto pea 'oku fekaunga'aki mo e ngaahi 'ekitiviti, tataki hono fa'u ha 'ilo ki he ngaahi me'a fakamana'i pea vahevahe 'a e 'ilo ko ia, 'o kau ai ha fakataha'i pea 'analaiso 'o ha hohoko 'o e fakamanamana mo e me'a pehe, ke 'ilo'i ha vaivai fakapoto, pea mo e founa ke holoki pe fakasi'isi'i 'a e malava ke hoko ha fakamanamana 'o ha tu'ufili.

Taketi Ta'ofi Houtamaki:

Ko e fa'u'fa'u 'a e fokotu'u he taimi ni na'e fatu ia he fa'u ko ia 'a e Palani TVP pea 'e toe fai ha fakakaukau ki he fokotu'u ke fakahoko ia he sesini falealea he kaha'u, pea tukutaha ki he:

- fokotu'u lelei ha polokalama ta'ofi taketi houtamaki 'i loto he office of homeland security;
- fiema'u ke fokotu'u ha timi tauhi 'a e sivi tokoni to'onga/fakamana he K-12 mo e ako kolisi, kakai mo palaiveti
- tu'utu'uni ke fai ha lipooti, fakaongoongo lelei, pea mo ha founa ngaue fakataha; pea
- fakangofua ha ma'u'anga tokoni polokalama mo hono pule'i.

FAKALAHĪ

Fakalahi A – Lau

Lao Ta'ofi Kautau Fufuu, 18 U.S.C. § 2331 (1990).

Potungae toko fakamaau'anga; *Community Based Violence Intervention and Prevention Initiative Implementation Checklist* (April, 2022). Kamata 'Aokosi 18, 2022 he: <https://bja.ojp.gov/program/community-violence-intervention/implementation-checklist>

Tokoni Fakatotolo Falealea; *Sifting Domestic Terrorism from Domestic Violent Extremism and Hate Crime* (June 1, 2022). Kamata Sune 27, 2022 at: <https://sgp.fas.org/crs/terror/IN10299.pdf>

Potungae 'o e Homeland Security, Center for Prevention Programs and Partnerships (CP3). Kamata Sune 27, 2022 at: <https://www.dhs.gov/CP3>

Potungae 'o e Homeland Security, National Threat Evaluation and Reporting (NTER) Office. Kamata Sune 27, 2022 at: <https://www.dhs.gov/nter>

Potungae Fakatotolo Fetulolo (Federal Bureau of Investigation), Behavioral Analysis Unit (BAU), Behavioral Threat Assessment Center (BTAC). Kamata Sune 27, 2022 at: <https://www2.fbi.gov/hq/isd/cirg/ncavc.htm#bau>

Hawaii Liliu Lao; *Chapter 323B, Health Care Privacy Harmonization Act*

Hawaii Liliu Lao; *Chapter 487R-2, Destruction of personal information records*

Hawaii Liliu Lao; *Chapter s 846 and 846D, Uniform Employee and Student Online Privacy Protection Act*

McCain Institute. Kamata Sune 1, 2022 at: <https://www.mccaininstitute.org/programs/preventing-targeted-violence/>

Kautaha Kovana Fakafonua; *State Targeted Violence Prevention: Programming & Key Performance Indicators* (April 25, 2022). Kamata 'Aokosi 16, 2022: <https://www.nga.org/center/publications/state-targeted-violence-prevention-programming-key-performance-indicators/>

Senitaa Sivi Fakamana Fonua (National Threat Assessment Center (NTAC)). Accessed June 27, 2022 at: <http://www.secretservice.gov/ntac>

- *Hot Yoga Tallahassee: A Case Study of Misogynistic Extremism* (March 2022).
- *Averting Targeted School Violence: A U.S. Secret Service Analysis of Plots Against Schools* (March 2021).
- *Mass Attacks in Public Spaces – 2019* (August 2020).
- *Protecting America's Schools: A U.S. Secret Service Analysis of Targeted School Violence* (November 2019).
- *Enhancing School Safety Using a Threat Assessment Model: An Operational Guide for Preventing Targeted School Violence* (July 2018).

Potungae U.S. ki he Fakamaau Totonu Fakaemamani Polokalama Vahevahe Fakamatala (U.S. Department of Justice's Global Justice Information Sharing Initiative); *Fusion Center Privacy, Civil Rights, and Civil Liberties Policy Development Template* (March 2019). Kamata 'Aokosi 25, 2022 at: https://bja.ojp.gov/sites/g/files/xyckuh186/files/media/document/fusion_center_pcrcl_policy_development_template_v_3.0_march_2019.pdf#page=5&zoom=100,93,316

Fakalahi B – ‘UHINGA

‘Ohofi ‘oku ‘uhinga ki ha ‘ohofi pe hokohoko ha ‘ohofi mei ha taha ‘o ne fakatupu, pe lava ke fakatupu, maumau pe lavea ki ha taha pe ko ha koloa ‘i he United States ‘i ha founa pe ko ha faka‘aonga‘i ha kemikale, me‘a mo‘ui, me‘a kona, nukilia, fakapaaki, me‘a fana, ‘initaneti, pe ko ha me‘a tau pe ko ha founa; pe ko ha founa ‘oku anga fakafili⁶.

Lavea Fakaesino⁷ ‘oku ‘uhinga ki ha mamahi fakaesino, mahaki, pe ko ha tu‘unga faingata‘a‘ia fakaesino.

Fakatupu moveuveu ki he potungaue ‘Oku kau ai pea ‘ikai fakangatangata ki he ta‘ofi ‘a e ngaue pule‘anga pea faka‘uhinga‘i he HRS § 710-1010, pe ko ha faka‘atungia‘i, faka‘ohovale ki ha taha he ngaue‘anga pea/ mo ha taha ngaue he kautaha, fakatu‘utamaki pe ko ha tu‘unga ‘oku anga ta‘etaau, pe ta‘ofi pe fakafihii ha fe‘alu‘aki he ngaue‘anga tukukehe ha laka fakahaha ‘a e kau ngaue⁸.

Kautau Fufuu Fakalotofonua ‘oku ‘uhinga ki he ngaahi ‘ekitiviti ‘oku kau ai ha anga fakatu‘utamaki ki he mo‘ui ‘a e kakai pea ko ha maumau lao faihia ia he United States pe ko ha Siteiti pe; ‘Asi ‘oku fakataumu‘a ki he:

1. ke fakailifia‘i pe fakakouna‘i ha taha ‘o e kakai;
2. fakahehema ‘a e polosii ‘o e pule‘anga ‘aki ha fakamalohi pe fakakouna‘i; pe
3. Uesia ‘a e ngaue fakapule‘anga ‘aki ha faka‘auha lahi, fakapoongi, pe holataki‘i; pea ne hoko ia he fonua fakalao ‘o United States⁹.

Homeland security (Malu‘i fakafonua) ‘oku ‘uhinga ki ha feinga vivili:

- Ta‘ofi ha ‘ohofi kautau fufuu fakaloto fonua he United States; pea
- Holoki ha lavea ngofua ‘a e Siteiti mei ha ngaue ‘ohofi ‘a e kautau fufuu; pea
- Fakasi‘isi‘i ha maumau pea toe fakalelei‘i mei ha ‘ohofi ne hoko¹⁰.

Lavea lahi e sino¹¹ ‘oku ‘uhinga ki ha lavea e sino pea malava ke mate mei ai, pe tupu lahi, liliu ki he sino, pe mole ha konga ‘o e sino pe uesia ‘a e ngaue ha konga ‘okani e sino.

Lavea lahi e sino¹¹ ‘oku ‘uhinga ki ha lavea e sino pea tupu ai:

1. mahae lahi, mahifi, pe lavea he kili;
2. vela lahi ki he tikili-ua;
3. Motu ha hui;
4. Pongia lahi; pe
5. Ko ha mahae, pa, pe maumau ki he halanga manava, loloto neave, pe ko ha ngaahi ‘okani he sino.

Taketi houtamaki¹³ ‘oku ‘uhinga ki ha ngaue fakatu‘utamaki ki he mo‘ui ‘a e kakai pea ko ha maumau faihia ia he lao ‘a e United States pe ko ha Siteiti pe pea ‘oku: a) kau ai ha levolo ‘o ha palani pea b) kau ai mo ha tomu‘a-taketi ‘o kau ai; i) taha makatu‘unga mei ha matakali pe kulupu ‘oku kau ki ai; pe ii) koloa makatu‘unga ha me‘a ne hoko pe matakali pe kulupu ‘oku kau ki ai; pea 2) ‘asi hange ‘oku taumu‘a ke; a) fakamalohi‘i, fakakouna‘i, pe ko ha uesia ‘a e kakai ‘o lahi atu ia mei he me‘a na‘e taketi‘i tupu mei he me‘a na‘e fakahoko; pe b) fakatupu ke ‘ilo he kakai ‘a e faihia pe ko ‘ene ngaahi launga; pea 3. ‘oku hoko ‘i he fonua fakalao ‘o e

United States; pea 4. 'ikai kau ai ha houtamaki kiate ia, faihia he hala pe ko e fakakengi, pe ko ha hia ne fakalotolahi'i mei ha pa'anga.

Kautau Fufuu 'oku 'uhinga ki ha ngaue fakatu'utamaki ki he mo'ui 'a e kakai pe ko ha me'a 'e malava ke maumau ai ha langa mahu'inga; pea ko ha faihia fakalao he fonua U.S., pe ko ha siteiti pe ko ha kongā 'o e U.S.; PEA 'asi 'oku taumu'a ke fakamalohi pe fakakouna'i 'a e kakai sivile, fakahehema 'a e polosii e pule'anga 'aki ha fakamalohi pe fakakouna'i, pe ko ha uesia 'a e ngaue e pule'anga 'aki ha faka'auha lahi, fakapoongi, pe ko ha holataki'i¹³.

Sivi fakamana'i¹⁴ 'oku 'uhinga ki ha koloa pe ko ha founa hono vakai'i ha fakamatala makatu'unga mei he fiema'u 'a e kautaha, ngaue, pe ko ha me'a ne hoko, fakahoko 'i natula pe ko ha tangata, 'oku ma'u pe fakahangahanga ke mole ai ha mo'ui, fakamatala, founa ngaue pea/mo koloa¹⁵.

MA'U'ANGA FAKAMATALA

1. Robert A. Fein and Bryan Vossekuil, *Protective Intelligence & Threat Assessment Investigations: A Guide for State and Local Law Enforcement*. (Washington, DC, United States Department of Justice, Office of Justice Programs, National Institute of Justice, 2000); Randy Borum, Robert Fein, Bryan Vossekuil, and John Berglund, *Threat Assessment: Defining an Approach for Evaluating Risk of Targeted Violence*. *Behavioral Sciences & the Law* 17, no. 3 (1999): 323-337; Bryan Vossekuil, Robert A. Fein, and John M. Berglund, *Threat Assessment: Assessing the Risk of Targeted Violence*. *Journal of Threat Assessment and Management* 2, no. 3-4 (2015): 243-254.
2. Florida Department of Law Enforcement, *Florida's Strategy for Targeted Violence Prevention: Behavioral Threat Assessment and Management; Intervention and Prevention*.
3. National Threat Assessment Center. (2021). *Averting Targeted School Violence: A U.S. Secret Service Analysis of Plots Against Schools*. U.S. Secret Service, Department of Homeland Security.
4. HRS §128A https://www.capitol.hawaii.gov/hrscurrent/Vol03_Ch0121-0200D/HRS0128A/HRS_0128A-.htm
5. HRS §128B https://www.capitol.hawaii.gov/hrscurrent/Vol03_Ch0121-0200D/HRS0128B/
6. Sec. 128A, Hawaii Revised Statutes.
7. Sec. 707-700, Hawaii Revised Statutes
8. 2022 legislative session proposal, HB 1415.
9. Antiterrorism Act, 18 U.S.C. § 2331 (1990).
10. Sec. 128A, Hawaii Revised Statutes.
11. Sec. 707-700, Hawaii Revised Statutes.
12. Sec. 707-700, Hawaii Revised Statutes
13. The Department of Homeland Security (DHS), Notice of Funding Opportunity (NOFO) Fiscal Year 2022 Targeted Violence and Terrorism Prevention (TVTP) Grant Program. Kamata 'Aokosi 12, 2022: <https://www.dhs.gov/sites/default/files/2022-04/FY%202022%20TVTP%20Notice%20of%20Funding%20Opportunity.pdf>
14. Homeland Security Act, 6 U.S.C. 101(18) (2002).
15. Based on definition found in The Department of Homeland Security (DHS), DHS Lexicon Terms and Definitions (Instruction Manual 262-12-001-01). Kamata 'Aokosi 12, 2022: https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/18_0116_MGMT_DHS-Lexicon.pdf

FETU'UTAKI MAI

**Frank Pace
Pule**
frank.j.pace@hawaii.gov

**State of Hawai'i Department of Defense
Office of Homeland Security**

3949 Diamond Head Rd.
Honolulu, HI 96816

Fehu'i anga maheni
dod.ohs@hawaii.gov
808-369-3570

Palani mo e Ngaue
808-369-3527

Tokoni 'Ofa
808-369-3524

Ko'otineita Ngaue Siteiti Katoa (SWIC)
808-369-3523

Hawaii State Fusion Center

hsfc.hawaii.gov
hsfc@hawaii.gov
808-369-3589